

دستور جلسه هشتاد و دومین نشست کمیته حمایت از کسب و کار
(موضوع بند (ب) ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور)

شناسه	قانون، مقررات و رویه اجرایی - دستور جلسه شماره (۲)	تاریخ	۱۴۰۰/۱۰/۱۳
مرجع طرح	جمعی از پيله وران مرزنشین - نماینده مجلس شورای اسلامی در شهرستان های ماکو، چالدران، شوط و پلدشت		
عنوان	بررسی چگونگی أخذ مالیات بر ارزش افزوده از پيله وران		
شرح دستور	<p>طبق قانون ساماندهی مبادلات مرزی مصوب ۱۳۸۴، پيله ور عبارت است از شخص ساکن مناطق مرزی با حداقل سه سال سابقه سکونت مستمر که دارای کارت پيله وری صادره از سازمان بازرگانی استان و اهلیت مندرج در ماده (۲۱۱) قانون مدنی باشد.</p> <p>کارت پيله وری یکی از خدماتی است که برای مرزنشینان کشور که از لحاظ معیشتی در دهک های پایین قرار دارند در نظر گرفته شده است. دارندگان این کارت می توانند به مبادلات مرزی (صادرات و واردات) تا میزان سقف تعیین شده اقدام نمایند. به طور مثال در استان آذربایجان غربی سقف دلاری ۱۸۰۰۰ دلار صادرات و ۱۸۰۰۰ دلار واردات برای هر کارت مرزنشینی در نظر گرفته شده است و حدود ۶ هزار نفر در استان دارای کارت پيله وری هستند.</p> <p>با عنایت به قانون مبادلات مرزی و آیین نامه اجرایی آن، پيله وران فعالیت خود را از سال ۱۳۸۶ جهت اشتغال زایی و جلوگیری از قاچاق کالا در مرزهای همسایه و همجوار در مناطق مرزی از جمله شهرستان های استان آذربایجان غربی و زیر نظر وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت کشور، استانداری ها و فرمانداری های تحت امر، آغاز نمودند و گمرک جمهوری اسلامی ایران نیز بعنوان سازمان ناظر به نحوه ورود و خروج کالا (صادرات و واردات)، امورات مربوط به ثبت نام کارت های پيله وری را عهده دار شد و ثبت آماری توسط فرمانداری شهرستان ها انجام پذیرفت.</p> <p>در این ارتباط مرزنشینان بعد از واريز حقوق ورودی و سود گمرکی^۱ و مالیات علی الحساب قانون مالیات های مستقیم با نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی، مالیات ارزش افزوده را طبق ماده ۱۵ قانون مالیات بر ارزش افزوده م صوب ۱۳۸۷^۲ به نرخ ۹ درصد و براساس نرخ ۴۲۰۰ تومانی پرداخت می کنند. ماده ۱۵ اشعار می دارد: "مأخذ محاسبه مالیات واردات کالا عبارت است از ارزش گمرکی کالا (قیمت خرید، هزینه حمل و نقل و حق بیمه) به علاوه حقوق ورودی (حقوق گمرکی و سود بازرگانی) مندرج در اوراق گمرکی." لیکن سازمان امور مالیاتی پس از گذشت ۲ الی ۳ سال، مالیات بر ارزش افزوده پيله وران را با نرخ ارز آزاد محاسبه نموده و مابه التفاوت ارز ۴۲۰۰ تومانی تا ارز آزاد را از آن ها مطالبه و آن ها را بدهکار مالیاتی نموده است.</p> <p>طبق اظهارات نماینده سازمان امور مالیاتی در جلسه کارگروه کمیته حمایت از کسب و کار مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۲، در مورد پيله وران دو حالت وجود دارد: ۱. پيله ور خود صاحب کالا می باشد ۲. پيله ور به صورت حق العمل برای شخصی دیگر کالا را وارد می کند. در زمان ورود کالا ۴ درصد مالیات علی الحساب و ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده از پيله وران وصول می شود. به عبارت دیگر مبلغی در مبداء ورودی از پيله ور وصول می گردد و بعد از آن در فرآیند رسیدگی قانونی و قطعی، مبلغ مالیات فعالیت به صورت کامل مشخص می شود که مابقی آن از پيله ور قابل وصول است. لذا پيله ور می بایست بعد از آن که جنس را می فروشد، فاکتور</p>		

^۱ قانونگذار در ماده ۱۴ قانون امور گمرکی، تعیین حقوق ورودی بر مبنای نرخ برابری ارز که توسط بانک مرکزی اعلام می گردد را مبنای عمل گمرک و سایر دستگاه های اجرایی قرار داده است.

ماده ۱۴: ارزش گمرکی کالای ورودی در همه موارد عبارت است از ارزش بهای خرید کالا در مبدأ به اضافه هزینه بیمه و حمل و نقل (سیف) به اضافه سایر هزینه هایی که به آن کالا تا ورود به اولین دفتر گمرکی تعلق می گیرد که از روی سیاهه خرید یا سایر اسناد تسلیمی صاحب کالا تعیین می شود و براساس برابری نرخ ارز اعلام شده توسط بانک مرکزی در روز اظهار است.

^۲ ماده ۶ قانون مالیات بر ارزش افزوده ابلاغی ۱۴۰۰: مأخذ محاسبه مالیات و عوارض واردات کالا، مجموع ارزش گمرکی (موضوع قانون امور گمرکی) و حقوق ورودی (حقوق گمرکی و سود بازرگانی) می باشد. مالیات و عوارض مذکور جزء حقوق ورودی محسوب نمی شود.

دستور جلسه هشتاد و دومین نشست کمیته حمایت از کسب و کار
(موضوع بند (ب) ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور)

رسمی صادر کند و مالیات بر ارزش افزوده را از خریدار مطالبه نماید. بنابراین مبلغ مابه التفاوت ارزش افزوده باید توسط خریدار به پيله ور پرداخت شود تا اعتبار مالیاتی پيله ور مشخص می گردد.

طبق گفته نماینده سازمان امور مالیاتی، پيله وران طبق بند (ب) ماده ۲ آیین نامه ماده ۹۵ قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۹۴ می بایستی در هر دو حالت (صاحب کالا یا حق العمل کار) دارای اسناد و مدارک باشند؛ زیرا بر حسب نوع شغل و فعالیت، صادرکننده و واردکننده محسوب می شوند.

بند (ب) ماده ۲ آیین نامه ماده ۹۵ قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۹۴

ب- نوع فعالیت:

اشخاص ذیل فارغ از حجم فعالیت موضوع بند الف فوق از لحاظ انجام تکالیف موضوع این آیین نامه جزء مؤدیان گروه اول محسوب می شوند.

۱- دارندگان کارت بازرگانی (واردکنندگان و صادرکنندگان)؛

این اقدام در صورتی است که تعدادی از پيله واران به سفارش صاحب کالا، اقلام را به نام خود از گمرک ترخیص می کنند و درآمد ایشان صرفاً از محل کارمزد دریافتی است (البته بدون داشتن قرارداد حق العمل کاری). تعدادی از آنها نیز خود واردات و صادرات کالا را براساس سهمیه تعیین شده انجام می دهند و از دولت ارزی دریافت نمی کنند. همچنین به گفته پيله وران حاضر در جلسه کارگروه تخصصی کمیته، اداره کل امور مالیاتی استان به آن ها اعلام نموده است که در گروه سوم مؤدیان قرار دارند و نیازمند نگهداری اسناد و مدارک نیستند.

از سوی دیگر به استناد بند (و) تبصره (۷) قانون بودجه سال ۱۴۰۰، نرخ ارز محاسبه ارزش گمرکی کالاهای وارداتی به استثنای کالاهای اساسی، دارو و تجهیزات مصرفی پزشکی در سال ۱۴۰۰ در همه موارد از جمله محاسبه حقوق ورودی، براساس برابری نرخ ارز اعلام شده بانک مرکزی نرخ سامانه مبادله الکترونیکی (ای تی اس) در روز اظهار و مطابق ماده (۱۴) قانون امور گمرکی تعیین گردید. لیکن در ادامه به دلیل تورم مضعفی که استفاده از این نرخ ایجاد می نمود و همچنین عدم وجود زیر ساخت ها، دولت به گمرک جمهوری اسلامی طی ابلاغ مصوبه ۵۵۸۶/ت/۵۸۶۷۱ هـ مورخ ۱۳۳۰/۰۱/۱۴۰۰ اجازه داد تا زمان تصویب و ابلاغ سود بازرگانی و حقوق ورودی موضوع بند (د) ماده (۱) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰ بر مبنای قانون بودجه سال ۱۴۰۰ نسبت به اخذ حقوق ورودی، عوارض و مالیات بر ارزش افزوده کالاهای وارداتی، با مبنای محاسبه نرخ ارز رسمی معادل (۴۲۰۰) تومان اقدام نماید.

در ادامه مجلس شورای اسلامی طی نامه شماره ۲۶۷۷۵ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲ و با توجه به بند (و) تبصره (۷) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ اعلام نمود که مصوبه دولت مغایر با قانون است. سپس معاون اول وقت رییس جمهور، جناب آقای جهانگیری در نامه ای از مقام معظم رهبری درخواست نمود تا مصوبه هیات وزیران تا پایان شهریور سال ۱۴۰۰ ملاک عمل با شد و طی این مدت دولت جدید با همکاری مجلس شورای اسلامی تدابیر لازم را برای حل مشکل در آینده اتخاذ نمایند.

^۱ اولاً بانک مرکزی می بایستی نرخ ای تی اس را به صورت منظم روزانه و یا هفتگی در اختیار گمرک قرار دهد ثانیاً ردیف تعرفه کالاها از طرف وزارت صنعت، معدن و تجارت بر درج در سامانه گمرک اعلام شود

^۲ بند (د) ماده (۱) قانون نامرو گمرکی مصوب ۱۳۹۰: حقوق ورودی: حقوق گمرکی معادل چهار درصد (۰.۴٪) ارزش گمرکی کالا

دستور جلسه هشتاد و دومین نشست کمیته حمایت از کسب و کار
(موضوع بند (ب) ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور)

<p>بعد از این مکاتبه مقام معظم رهبری طی نامه شماره ۱/۴۴۴۹۴ مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۱ به معاون اول وقت رئیس جمهور مقرر نمودند تا این قضیه در سران قوا حل گردد. لیکن این موضوع تاکنون حل نشده باقی مانده است.</p> <p>لازم به توضیح است که در لایحه بودجه ۱۴۰۱ نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی حذف شده و با اجرای نرخ ای تی اس تکلیف همگان روشن است.</p> <p>حال این مسئله مطرح می شود که آیا سازمان امور مالیاتی معتقد است که آیا نباید از سال ۱۴۰۰ با نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی مالیات واردات اخذ می شده است و ۴۲۰۰ تومان مأخذ برخی از کالاها بوده است؟! با عنایت به مطالب فوق و با توجه به عدم وجود هماهنگی ها، مالیات بر ارزش افزوده کل کالا از پیله و به قیمت ارز آزاد اخذ می شود که این نحوه عمل ادارات مالیاتی موجب خانه نشینی بسیاری از پیله وران و احاله تمامی پرونده های ارزش افزوده این قشر به هیأت های حل اختلاف مالیاتی شده است.</p>	
<p>۱. کارت پیله وری به ۴ استان محروم تعلق گرفته، ولی قانون گذار در مورد اخذ مالیات بر ارزش افزوده این کارت ها در قانون مبادلات مرزی تعیین تکلیف نکرده است و لذا سازمان امور مالیاتی همانند دارندگان کارت بازرگانی با آن ها برخورد می کند.</p> <p>۲. هر کارت پیله وری برای ۴ نفر اشتغال زایی ایجاد نموده ولی عملا با توجه به شرایط فعلی و بدهی های سنگین مالیاتی، کارت های پیله وران به صورت کارت یکبار مصرف درآمده است.</p> <p>۳. ابتدا مالیات ارزش افزوده با نرخ ۴۲۰۰ دریافت می شود و پس از گذشت ۲ الی ۳ سال، چندین برابر مالیات ارزش افزوده اخذ می گردد.</p> <p>۴. در لایحه بودجه ۱۴۰۱ ارز ۴۲۰۰ تومانی حذف شده است و یک نرخ بیشتر وجود نخواهد داشت. لیکن نسبت به گذشته، پرونده های متعددی از پیله وران در سازمان امور مالیاتی مطرح می باشند.</p> <p>۵. سازمان امور مالیاتی استان پیله وران را در گروه سوم مودیان قرار داده است که نیازی به داشتن اسناد و مدارک و دفاتر ندارند.</p> <p>۶. شورای سران قوا تا کنون موضوع مصوبه هیات وزیران مبنی بر نرخ اخذ حقوق ورودی، عوارض و مالیات بر ارزش افزوده کالاهای وارداتی مصوب قانون بودجه سال ۱۴۰۰ را تعیین تکلیف نکرده است.</p>	<p>ایرادات و مشکلات مطروحه</p>
<p>موضوع در جلسه کارگروه تخصصی کمیته حمایت از کسب و کار مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۲ و با حضور نمایندگان از اتاق ایران، مجلس شورای اسلامی، معاونت حقوقی ریاست جمهوری، سازمان امور مالیاتی، گمرک جمهوری اسلامی ایران، جمعی از پیله وران استان آذربایجان غربی، استانداری آذربایجان غربی و شوراهای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان غربی و کرمانشاه بررسی شد. اهم نظرات به شرح ذیل است:</p> <p>نماینده مجلس شورای اسلامی</p> <p>محمد علیپور، نماینده مردم ماکو، چالدران، شوط و پلدشت در مجلس شورای اسلامی: در آذربایجان غربی ۸ هزار کارت پیله وری فعال است و امسال تا سقف ۱۸ هزار دلار در اختیار قرار گرفته و ۶ هزار نفر از آن استفاده کردند، متأسفانه اغلب این پیله وران به دلیل مسائل مالیاتی دچار مشکل شده اند، چون در نظام مالیاتی تعریف شده وحدت رویه لازم نیست. همچنین با توجه به اینکه در بودجه ۱۴۰۱ ارز ۴۲۰۰ تومان حذف شده به نظر باید اقدام ریشه ای تری برای بهبود شرایط انجام داد. ضمن آنکه مشکلات مالیاتی پیله وران از سال های گذشته تا سال ۱۴۰۱ می بایستی حل شود.</p> <p>نماینده استانداری آذربایجان غربی</p>	<p>جمع بندی جلسه کارشناسی</p>

دستور جلسه هشتاد و دومین نشست کمیته حمایت از کسب و کار
(موضوع بند (ب) ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور)

زلف علی خیراندیش، رییس گروه اقتصادی مرزنشینان استانداری آذربایجان غربی: با توجه به اهمیت قانون بازارچه های مرزی و تامین معیشت مرزنشینان و دیگر شاغلان در بازارچه های مرزی و امورات مرزی استان آذربایجان غربی در مورد مشکلات واردات مرزنشینان با کشورهای همجوار، استانداری ۱۱ جلسه در سال جاری مطابق قانون و آیین نامه ساماندهی معاملات مرزی برگزار نموده است. یکی از مشکلات و چالش هایی که عموماً پيلهوران شاغل در بازارچه های مرزی با آن مواجه می باشند، مالیات پيله وران است. در جلسات اداره کل امور مالیاتی استان با پيله وران، مدیرکل امور مالیاتی نسبت به مشکلات پيله وران و کارت بازرگانی توضیحات لازم را ارائه نموده اند ولی پيله وران استان قانع نشده اند. نظر شورای ساماندهی امورات مرزی استان در حل و فصل نهایی مشکل در واردات از طریق کارت پيله وری و کارت بازرگانی، دریافت مالیات در مأخذ به صورت تمام و کمال است تا نسبت به احقاق حقوق دولت و حل و فصل مشکلات در بدو امر اقدام شود.

به نظر می رسد به جهت عدم مطابقت دستورالعمل های وزارت امور اقتصادی و دارایی، اداره کل امور مالیاتی استان متاسفانه نتوانسته است نسبت به حل و فصل این امر مهم اقدام نماید. همانطور که استحضار دارید در سال جاری با توجه به تخصیص سهمیه ارزی که از طریق سازمان توسعه تجارت برای واردات پيله وری وجود داشته، تعداد پيله وران از ۱۶۰۰ نفر در طول ۳ سال گذشته به بالای ۸ هزار نفر در سال جاری رسیده است و روز به روز بر تعداد پيله وران افزوده می شود و اگر تمهیدات لازم از طریق دستگاه های ذیربط علی الخصوص اداره کل امور مالیاتی جهت احقاق حق و حقوق دولتی اتخاذ نشود، شاید مطالبات و بدهی های مالیاتی نیز روز به روز افزایش یابد. به نظر می رسد کسانی به خاطر خلاءهای قانونی در واردت از طریق پيله وری آگاهی کامل دارند و با توجه به اینکه از کارت بازرگانی نتوانند نسبت به واردات کالا اقدام کنند، از طریق مباشرین خود در منطقه و با توجه به امتیازات مترتب بر کارت های پيله وری با پرداخت مبلغ ناچیز اقدام به خرید کارت های پيله وری و نسبت به واردات کالا اقدام کرده اند و واردات و صادرات به نام پيله وران در سامانه جامع تجارت و سامانه جامع گمرکی ثبت گردیده است. اداره کل امور مالیاتی نیز براساس عملکرد آن ها نسبت به أخذ مالیات اقدام می کند. برای حل مشکل مدیر کل امور اقتصادی و دارایی استان پیشنهاد داده است که پيله وران نسبت به معرفی دلالتان و واردکنندگان که حلقه ارتباطی آنان با دلالتان و سودجویان در بازار تهران می باشند، اقدام نماید. لیکن تاکنون هیچ نام و نشانی از آنان براساس گزارش امور مالیاتی استان جهت رصد آنان از طریق دستگاه های دولتی علی الخصوص اداره کل امور مالیاتی ارائه نشده است و تا اوایل سال ۱۴۰۰ از ۴ هزار پرونده ای که مورد بررسی قرار گرفته، مبلغ ۱۲۰ میلیارد تومان از بدهی مالیاتی أخذ نگردیده است و اگر بررسی کلی از کلیه پرونده های پيله وران صورت پذیرد، بدهی حدود ۴۰۰ میلیارد تومان تا آخر سال ۹۸ برآورد می گردد. در هشت ماهه سال جاری ۱۲۰ میلیون دلار سهمیه ارزی از طریق وزارت صنعت، معدن و تجارت جهت واردات پيله وران استانی اختصاص یافت. در طول این مدت حدود ۹۳ میلیون دلار واردات انجام گرفته و چنانچه اقدامات در أخذ مالیات به منوال گذشته انجام نپذیرد، بدهی مالیاتی پيله وران در استان به ویژه در شهرستان های ماکو علیرغم اخطارهای لازم از طریق دستگاه های ذیربط علی الخصوص فرمانداران، اداره کل صنعت و معدن جهت عدم واگذاری کارت پيله وران به سودجویان و دلالتان و واردکنندگان کالا، موجب نارضایتی پيله وران می شود که توانایی لازم برای پرداخت بدهی مالیاتی را ندارند و آن ها را در آینده با مشکلات عدیده مواجه خواهد ساخت. لذا ما به جهت جلوگیری از وضع موجود و افزایش نارضایتی پيله وران از دامی که برای آن ها توسط دلالتان پهن شده است، أخذ بدهی مالیاتی براساس دستورالعمل های اداره کل مالیاتی در بدو ورود کالا در مبادی گمرکی و بازارچه های مرزی را خواستاریم. اقدام مزبور سه حسن اساسی دارد: تعیین و تشخیص نهایی بدهی مالیاتی توسط پيله وران در بدو امر، احقاق حق و حقوق دولت، و کاهش مکاتبات اداری که شورای ساماندهی استان را با چالش های عدیده مواجه ساخته است.

دستور جلسه هشتاد و دومین نشست کمیته حمایت از کسب و کار
(موضوع بند (ب) ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور)

نماینده معاونت حقوقی ریاست جمهوری

فرهاد بیات، نماینده معاونت حقوقی ریاست جمهوری: سازمان امور مالیاتی باید این تفکیک را انجام دهد که آیا مالیات بر ارزش افزوده را حین ورود به گمرک دریافت می کند و یا در هنگام فروش کالای وارداتی؟ و می بایستی مأخذ ارزش افزوده در حین واردات را مشخص نمایند.

کارشناس صاحب نظر امور مالیاتی

فرشید رستگار، کارشناس امور مالیاتی: در نظام مالیات ارزش افزوده علی الحساب نداریم. پرسش اصلی اینجاست که سازمان مالیاتی بر اساس کدام قانون، مالیات ارزش افزوده را با ارز آزاد محاسبه می کند؟ براساس ماده ۱۵ قانون امور گمرکی چون مالیات ارزش افزوده را در همان ابتدا که هنوز به مرحله فروش نرسیدیم دریافت می کنند، پس ملاک عمل را نباید ماده ۱۴ در نظر بگیریم. طبق ماده ۱۵، این مالیات باید با نرخ ارز ۴۲۰۰ تومان دریافت شود. اگر طبق قانون دفاتر و اظهارنامه مالیاتی هم تهیه نشده باید جریمه شود، نه اینکه مبنای تعیین مالیات را نرخ دیگری مدنظر قرار دهیم. مبنای عملکرد سازمان مالیاتی مشخص نیست.

نمایندگان گمرک جمهوری اسلامی ایران

شجاع کریمی، کارشناس دفتر واردات گمرک: برای پیلهوران تسهیلاتی دیده شده و اینکه بگوییم عملکرد آنها در سطح تجارت دیده شود و اعمال آنها تجاری محاسبه شود، با هدف قانون گذار و سیاست های کلان دولت مغایرت دارد، چراکه این افراد مانند سایر تاجران تسهیلات ارزی نمی گیرند و برخی کالاها را نمی توانند وارد کنند، پس تا حدی فعالیت آنها جنبه مصرفی و معیشتی دارد. در شرکت های تعاونی مرزنشین نیز این مشکل را خواهیم داشت. حتی کارگزاران گمرکی نیز این مشکل را دارند. تفکیکی بین وکالت در کار و خریدار اصلی وجود ندارد.

به نظر می رسد وقتی کالا در گمرک می آید و ترخیص می شود، همان ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده باید محاسبه شود و مالیات بر فروش زمانی است که کالا از گمرک ترخیص و کالا فروخته می شود.

سازمان امور مالیاتی باید بعد از انتقال مالکیت از پیلهور به مالک اصلی مالیات بر فروش را دریافت کند. در گمرک ارزش گمرکی کالای ورودی محاسبه و از سوی پیلهور پرداخت می شود. ارزش گمرکی کالای ورودی هم در همه موارد عبارت است از ارزش بهای خرید کالا در مبدأ به اضافه هزینه بیمه و حمل و نقل (سیف) به اضافه سایر هزینه هایی که به آن کالا تا ورود به اولین دفتر گمرکی تعلق می گیرد که از روی سیاهه خرید یا سایر اسناد تسلیمی صاحب کالا تعیین می شود و براساس برابری نرخ ارز اعلام شده توسط بانک مرکزی در روز اظهار است.

ماده ۱۵ قانون امور گمرکی هم ماخذ محاسبه مالیات را مشخص کرده است. از طرفی بعد از محاسبه ارزش گمرکی کالا و دریافت آن، کالا ترخیص می شود. بعد از آن وقتی کالا در داخل فروخته می شود باید مالیات آن محاسبه و دریافت شود.

پیلهوران طبق قانون ساماندهی سهمیه واردات ۳ درصد واردات کل کشور را دارند و طبق قانون ساماندهی مجاز هستند هر چقدر می تواند صادرات انجام دهند و از سال ۹۷ که بحث بازگشت ارز حاصل از صادرات ایجاد شد، سیستم دولتی باید به آنها اعلان می کرد که صادرات شما براساس واردات آنها باشد و اگر بیشتر باشد می بایستی بازگشت ارز داشته باشند. این موضوع سبب شد تا در سال ۹۸ و ۹۹ بدهی ها زیاد شود و در استان های آذربایجان غربی و کرمانشاه مشکلاتی ایجاد شد و ما پیشنهاد دادیم که در مقابل ارزی که قابل برگشت است، واردات را انجام دهند.

گمرک مبلغ مالیات بر ارزش افزوده را محاسبه و در اظهارنامه های گمرکی اعلام می کند و تا زمانی که ترخیص را انجام دهد شامل مالیات مذکور نمی شود. ارزش گمرکی کالا محاسبه می شود و نه ارزش بازاری کالا و مالیات آن أخذ و کالا ترخیص می شود. لذا

دستور جلسه هشتاد و دومین نشست کمیته حمایت از کسب و کار
(موضوع بند (ب) ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور)

باید سیستم مالیاتی به گونه‌ای باشد در زمان فروش و زمانی که کسی کالا را خرید و منتفع گشت، مالیات اخذ شود. لذا پیشنهاد می شود فروش در سامانه جامع انبارهای وزارت صنعت دیده شود و زمانی که انتقال مالکیت رخ داد، مالیات بر ارزش افزوده از صاحب اصلی کالا اخذ گردد.^۱

رضا گلی، مدیرکل مرکز مبارزه با جرایم سازمان یافته گمرک: ضمن تایید نگاه معاونت حقوقی ریاست جمهوری، لازم است مستند قانونی محاسبه ارزش افزوده با نرخ آزاد ارز را مشخص کرد. در حال حاضر تمام فعالیتها در این حوزه باید طبق قانون بر مبنای نرخ ارز ۴۲۰۰ تومان انجام شود.

نماینده سازمان امور مالیاتی

رضا برهانی‌نیا، مدیرکل دفتر بازرسی و مبارزه با فرار مالیاتی و پول شویی: بحث پیله وری بعد از اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم در رتبه اول شغلی قرار گرفت و کلیه واردکنندگان و صادرکنندگان در رتبه اول شغلی قرار دارند. به عبارت دیگر کلیه واردکنندگان و صادرکنندگان کارت بازرگانی گروه اول هستند و به لحاظ قوانین مکلف به داشتن اسناد و مدارک می باشند. در مورد پیله وری دو حالت وجود دارد: ۱. پیله وری خود صاحب کالا می باشد ۲. پیله وری به صورت حق العمل برای شخصی دیگر کالا را وارد می کند. در زمان ورود کالا ۴ درصد مالیات علی الحساب و ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده از پیله وری وصول می شود. به عبارت دیگر مبلغی در مبداء ورودی از پیله وری وصول می گردد و بعد از آن در فرآیند رسیدگی قانونی و قطعی، مبلغ مالیات فعالیت به صورت کامل مشخص می شود که مابقی آن از پیله وری قابل وصول است. لذا پیله وری می بایست بعد از آن که جنس را می فروشد، فاکتور رسمی صادر کند و مالیات بر ارزش افزوده را از خریدار مطالبه نماید. بنابراین مبلغ مابه التفاوت ارزش افزوده باید توسط خریدار به پیله وری پرداخت شود تا اعتبار مالیاتی پیله وری مشخص می گردد.

مشکل زمانی ایجاد می شود که شرایط قانونی واردات در فروش انجام نمی شود و پیله وری نمی توانند اثبات کنند که کالا را با چه مبلغی وارد کرده اند و با چه مبلغی فروخته اند.

در زمانی هم که به عنوان حق العمل فعالیت می کنند نیز از آنجایی که در گروه اول شغلی قرار دارند می بایستی اسناد و مدارک داشته باشند و به سازمان امور مالیاتی ارائه کنند و سازمان این اسناد را بررسی می کند و از طرف دیگر اسناد و مدارک امر را نیز بررسی می کند و براساس میزان کارمزدی که پیله وری دریافت کرده است و نه براساس قیمت کل سود فعالیت، سهم دولت را مطالبه می نماید. پیله وری هیچ گونه مستندی مبنی بر اینکه از سیستم بانکی ارز ۴۲۰۰ گرفته اند و با ارز ۴۲۰۰ وارد کرده اند و کالا را فروخته اند ندارند. لذا اگر مستندی وجود نداشته باشد حسابرسی مالیاتی نمی تواند قبول کند. حسابرسی مالیاتی یک موضوع است و ارزش گذاری بحث دیگری است.

لازم به توجه است که سازمان امور مالیاتی صرفاً مجری قانون است و برای حمایت از این قشر می بایستی قانون اصلاح شود.

^۱ سامانه جامع انبارها و مراکز نگهداری کالا با هدف مدیریت ورود و خروج کالا به کشور، شناسه دار کردن انبارها و مراکز نگهداری کالا، انبارش کالا در انبارها و مراکز نگهداری دارای شناسه، مدیریت میزان ورود کالا به انبار (از طریق قبض انبار، کنترل خروج کالا از انباراز طریق بیجک یا سند خروج کالا) نگهداری اطلاعات مربوط به مالک کالا و تغییرات آن و در نهایت مدیریت موجودی انبارها در طول زنجیره تامین به توسعه تجارت رسمی در کشور کمک می نماید.
طبق بند ۶ ماده ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و به منظور جمع داده ها و یکپارچه سازی اطلاعات مربوط به سامانه مذکور (سامانه شناسایی و مبارزه با کالای قاچاق) و به منظور کاهش زمینه های بروز قاچاق کالا و ارز:

وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری دستگاه های اجرایی ذیربط با استفاده از سامانه ترم افزاری به شناسه دار کردن کلیه انبارها و مراکز نگهداری کالا و ثبت مشخصات مالک کالاء نوع و میزان کالاهای ورودی و خروجی از این اماکن با هدف شناسایی کالاهای قاچاق اقدام نماید .

دستور جلسه هشتاد و دومین نشست کمیته حمایت از کسب و کار
(موضوع بند (ب) ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور)

ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز

محمد کیا، رئیس اداره نظارت بر امور تجاری ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز: ستاد در مورد مرزنشینان منعطف بوده است. مرزنشینان دسترسی معمولی نسبت به تجارت غیر رسمی دارند و با کوچکترین سخت گیری به سمت تجارت غیر رسمی و قاچاق میل می کنند. همیشه تسهیلاتی برای مرز نشینان، کوله بران و پیله وران ایجاد می شود ولی این حمایت ها باید قانونی باشد و ما پیله وران را به عنوان تاجران مرزی می شناسیم، یعنی ترخیص کار نیستند و اینکه بارشان را به تاجر می دهند تا از استان خارج کند، یک انحراف است. دریافتی گمرک دارای ۳ جزء است: ۱. حقوق ورودی (سود بازرگانی، حقوق گمرکی) ۲. عوارض ۳. مالیات. در جاهایی این ۳ جزء با یکدیگر ادغام شده اند. زمانی که ما عدم اخذ مالیات از پیله وران را مطرح کردیم، با این پاسخ مواجه شدیم که در ماده ۸ قانون ساماندهی مبادلات مرزی، معافیت مالیاتی ذکر نشده است.^۱

این مشکل تنها مربوط به پیله وران نمی باشد و تاجرانی که دارای کارت بازرگانی نیز هستند با آن مواجه خواهند شد.

نماینده شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان غربی

معصومه دیزجی، مشاور دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان آذربایجان غربی: در ماده ۱۴ قانون مالیات بر ارزش افزوده مشخص شده است که مأخذ محاسبه مالیات و عوارض صورتحساب مندرج می باشد. زمانی که پیله ور واردات را انجام می دهد چنانچه صورتحساب صادر کند طبیعی است هر چه در صورت حساب باشد، آن ملاک عمل خواهد بود و زمانی که پیله ور صورتحساب صادر می کند، می تواند مبنای آن نرخ روز باشد. در قانون بودجه ۱۴۰۱ نرخ برابری ارز ۲۳ هزار تومان می باشد و نرخ ۴۲۰۰ تومانی حذف شده است ولی اگر پیله وران اسناد و مدارک را نگهداری نکنند باز هم بین نرخ بازار آزاد و نرخ برابری ارز فاصله وجود خواهد داشت.

از آنجایی که کارت های پیله وری یکبار مصرف شده است، تا زمانی که سازمان امور مالیاتی برای سال های قبل، مالیات را مطالبه می کند چه کمکی می توان کرد؟

پیشنهاد می شود برای سال های قبل در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ بندی پیش بینی شود و در آن مالیات ارزش افزوده بر مبنای ضریب فعالیت که بیشتر برای اشخاص حقیقی بوده است برای پیله وران نیز محاسبه شود. این پیشنهاد به منظور مساعدت به پیله وران است که خیلی از مواقع ذینفع نیستند. پیله ور ۵ میلیون تومان می گیرد و کارت پیله وری را می دهد و کسی دیگر کار را انجام می دهد و قرارداد حق العمل کاری نیز منعقد نمی کنند. ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده اخذ شده در گمرک به عنوان اعتبار مالیاتی کسر می گردد. برای سایر کالاها نیز می توان در اجرای ماده ۱۶۳ ق.م.م نسبت را بیشتر از ۴ درصد به طور مثال ۷ درصد تعیین نمود تا فاصله را پر کند.

۱. جهت اجرای دستور مقام معظم رهبری در ارتباط با مصوبه هیات وزیران به شماره ۵۵۸۶/ت ۵۸۶۷۱ هـ مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۳، موضوع در اسرع وقت در جلسه شورای سران قوا مطرح گردد و نحوه محاسبه ارزش گمرکی و حقوق ورودی در سال ۱۴۰۰ طبق مصوبه مذکور هیات وزیران تایید شود.

**پیشنهاد
دبیرخانه**

^۱ ماده ۸ قانون ساماندهی مبادلات مرزی: سقف اقلام قابل ورود در اجرای این قانون که شامل بخشی از مصارف معیشتی و نیازهای مرز نشینان است و توسط وزارت بازرگانی تعیین میگردد، مشمول تخفیف حقوق ورودی برای کالاهای خوراکی (ارزاق عمومی) تا صد درصد (۱۰۰٪) و برای کالاهای غیر خوراکی تا پنجاه درصد (۵۰٪) متناسب با محرومیت منطقه پس از تصویب هیأت وزیران خواهد بود.

تبصره ۱ - در ورود این کالاها، رعایت قوانین و مقررات بهداشتی و قرنطینه ای الزامی است.

تبصره ۲ - واردات کالاهای موضوع این قانون، مشمول هیچ نوع عوارض و اخذ مابه التفاوت نمی شود.

دستور جلسه هشتاد و دومین نشست کمیته حمایت از کسب و کار
(موضوع بند (ب) ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور)

<p>۲. وزارت صنعت، معدن و تجارت ورود کالا تو سط پيله وران را در سامانه جامع انبارها پيش بيني نمايد تا پس از فروش و انتقال مالکيت کالا، ماليات بر ارزش افزوده فروش توسط سازمان امور مالياتي از صاحب اصلي کالا مطالبه گردد.</p> <p>۳. به منظور حل مشکل بدهی های مالیاتی پيله وران تا پايان سال ۱۴۰۰، بندي در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ پيش بيني گردد به نحوی که سازمان امور مالياتي کشور بتواند ماليات بر ارزش افزوده پيله وران م شمول قانون ساماندهی مبادلات مرزی مصوب و ۱۳۸۴ و شرکت های تعاونی مرز نشینان را با اعمال ضريب کاهش ارزش افزوده فعاليت آن بخش تعيين نمايد و مقررات اين بند در خصوص دوره هایی که ماليات آنها قطعی نشده است، جاری گردد. اين موضوع توسط کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی مورد پیگیری قرار گیرد.</p> <p>۴. به منظور ایجاد تسهیلات بیشتر و حل مشکلات مالياتي پيله وران، موضوع اصلاح تبصره ۲ ماده ۸ قانون مبادلات مرزی مصوب ۱۳۸۴ توسط دولت و يا مجلس شورای اسلامی (کمیسیون اقتصادی) پیگیری گردد، به نحوی که با پيش بيني معافیت مالياتي واردات کالاهای موضوع اين قانون، پيله وران م شمول اخذ مابه التفاوت مالياتي نگردند.</p> <p>۵. برای سال ۱۴۰۱، اطلاع رسانی توسط استانداردی های مربوطه به پيله وران در ارتباط با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و محاسبه ارزش گمرکی با نرخ سامانه مبادله الکترونیکی بانک مرکزی (ای تی اس) صورت پذیرد تا در ادامه دچار مشکل نشوند.</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>
<p>۱. مستندات قانونی به ویژه قانونی به ویژه "قانون امور گمرکی، قانون ماليات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷، قانون ماليات بر ارزش افزوده ابلاغی ۱۴۰۰، قانون مبادلات مرزی مصوب ۱۳۸۴ و آيين نامه اجرائی آن"</p> <p>۲. مصوبه هیات وزیران به شماره ۵۵۸۶/ت/۵۸۶۷۱ هـ مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۳</p> <p>۳. نامه شماره ۲۶۷۷۵ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲ مجلس شورای اسلامی مبنی بر رفع ایراد در خصوص تعیین نرخ ارز محاسبه ارزش گمرکی در مصوبه هیات وزیران به شماره ۵۵۸۶/ت/۵۸۶۷۱ هـ مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۳</p> <p>۴. نامه شماره ۵۸۶۷۱/۴۹۱۱۸ مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۰ معاون اول وقت ریاست جمهوری به مقام معظم رهبری</p> <p>۵. دستور مقام معظم رهبری به شماره ۱/۴۴۴۹۴ مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۱ به معاون اول وقت رئیس جمهور مبنی بر طرح موضوع در جلسه سران قوا جهت حل قضیه</p> <p>۶. نامه شماره ۱۱۴۴۲۵۶ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۱۸ جمعی از پيله وران و نماینده مجلس شورای اسلامی در شهرستان های ماکو، چالدران، شوط و پلدشت به دبیرخانه کمیته حمایت از کسب و کار</p>	